

I. DISPOSICIONS GENERALS

CAP DE L'ESTAT

23271 *Llei 4/2024, de 8 de novembre, bàsica d'agents forestals i mediambientals.*

FELIPE VI

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei.

Sapigueu: Que les Corts Generals han aprovat la Llei següent i jo la sanciono:

PREÀMBUL

I

Els cossos, les escales i les especialitats d'agents forestals i mediambientals s'han constituït gradualment al llarg de la història del nostre país, des d'aproximadament el 1677, quan es va dictar una reial ordenança sobre la necessitat que existís un grup de persones que vigilessin les masses arbòries i els animals salvatges. Posteriorment, es van continuar dictant normes que van introduir gradualment el concepte de «guardes de camp i forest». Al llarg del segle XX, el Reial decret de 15 de febrer de 1907 encomana la custòdia de forests a un cos especialitzat i el Decret 2481/1966, de 10 de setembre, aprova un reglament pel qual es regula el «Cos Especial de Guarderia Forestal de l'Estat».

Sense perjudici d'altres normes relacionades amb la constitució històrica dels agents forestals i mediambientals, en l'actualitat, després del repartiment competencial que recull la Constitució espanyola de 1978, les comunitats autònomes han regulat aquesta figura d'acord amb els seus estatuts d'autonomia, i amb respecte al sistema competencial existent, ja que l'Estat té la competència exclusiva en la legislació bàsica en matèria de medi ambient.

II

El capítol III del títol I de la Constitució espanyola recull en l'article 45 que «1. Tothom té dret a gaudir d'un medi ambient adequat per al desenvolupament de la persona, i el deure de conservar-lo. 2. Els poders públics vetllaran per la utilització racional de tots els recursos naturals, a fi de protegir i millorar la qualitat de vida i defensar i restaurar el medi ambient, amb el suport de la indispensable solidaritat col·lectiva. 3. En els termes que la llei fixi, s'establiran sancions penals o, en el seu cas, administratives per als qui violin el que es disposa en l'apartat anterior i l'obligació d'aquests de reparar el dany causat».

D'aquest article es desprèn la importància de la regulació d'aquesta Llei en l'actualitat mediambiental espanyola, atès que, d'una banda, es positivitza el paper que han d'exercir els poders públics en la protecció del medi ambient i, de l'altra, es regula el paper que exerceixen els agents forestals i mediambientals en la protecció i salvaguarda del medi natural.

En l'àmbit internacional, també es regula la necessitat de mantenir i protegir el medi natural i forestal. Es pot citar el Conveni relatiu a la conservació de la vida silvestre i del medi natural d'Europa, fet a Berna el 19 de setembre de 1979, i ratificat per Espanya el 13 de maig de 1986, o la Declaració de Rio de les Nacions Unides, de 7 de maig de 1992, sobre el medi ambient i el desenvolupament, que proclama la necessitat d'assolir l'objectiu de desenvolupament sostenible, en què la protecció del medi ambient és un dels elements nuclears per assolir-lo.

Per la seva banda, en l'àmbit de la Unió Europea, la protecció del medi ambient també ve consagrada en el Tractat de la Unió Europea, l'article 3.3 del qual assenyala que aquesta «obra en pro del desenvolupament sostenible d'Europa basat en un creixement econòmic equilibrat i en l'estabilitat dels preus, en una economia social de mercat altament competitiva, tendent a la plena ocupació i al progrés social, i en un nivell elevat de protecció i millora de la qualitat del medi ambient». A més, l'article 21.2 f) del mateix Tractat de la Unió Europea disposa que la Unió Europea definirà i executarà polítiques comunes i accions, igual que s'ha d'esforçar per aconseguir un alt grau de cooperació en tots els àmbits de les relacions internacionals amb la finalitat de «contribuir a elaborar mesures internacionals de protecció i millora de la qualitat del medi ambient i de la gestió sostenible dels recursos naturals mundials, per aconseguir el desenvolupament sostenible».

En matèria forestal, el setembre de 2013 la Comissió Europea va adoptar una nova estratègia a favor dels boscos, en la qual proposava un marc europeu de referència per a l'elaboració de polítiques sectorials que millorarien la sostenibilitat i la seva conservació. En l'actualitat, aquesta estratègia s'ha actualitzat amb objectius a 2030, i s'han establert com a objectius principals augmentar la quantitat i la qualitat dels boscos a la Unió Europea i reforçar-ne la protecció, restauració i resiliència.

Amb caràcter previ, s'havia aprovat la Directiva 2008/99/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 19 de novembre de 2008, que estableix la protecció del medi ambient mitjançant el dret penal. Recentment, s'ha publicat la Directiva (UE) 2024/1203 del Parlament Europeu i del Consell, d'11 d'abril de 2024, relativa a la protecció del medi ambient mitjançant el dret penal i per la qual se substitueixen les directives 2008/99/CE i 2009/123/CE, la transposició de la qual a l'ordenament intern reforçarà la protecció del medi ambient mitjançant sancions penals efectives, proporcionades i dissuasives que es corresponguin amb la gravetat dels delictes comesos.

III

Amb l'aprovació de la Constitució espanyola, les comunitats autònomes van assumir competències en l'ordenació del territori, les forests i els aprofitaments forestals, la gestió del medi ambient, les aigües, la pesca, aquicultura i caça, entre d'altres. Així mateix, també es va traspasar el personal que formava el Cos de Guarderia Forestal de l'Estat.

No obstant això, hi ha diferents cossos, escales i especialitats, així com agrupacions de funcionaris en l'estructura territorial. Això es reflecteix en l'existència d'agents forestals i mediambientals dependents d'administracions locals; l'escala d'agents mediambientals d'organismes autònoms adscrita al Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic; i altres categories, cossos i agrupacions de funcionaris creats per les comunitats autònomes amb diferents denominacions. Això ha donat lloc al desenvolupament de diferents regulacions sobre aquest col·lectiu en l'àmbit territorial, amb variacions tant en les seves funcions com en les seves facultats.

És per això que l'objecte d'aquesta Llei és l'establiment d'un règim jurídic per als agents forestals i mediambientals independentment de l'Administració a la qual estiguin adscrits. La finalitat última resideix en el fet que els agents forestals i mediambientals exerceixin de manera adequada les seves tasques de policia, custòdia i vigilància dels béns de naturalesa forestal i ambiental com a agents de l'autoritat en l'exercici de les seves funcions. I més quan les seves funcions també incideixen en àmbits tan importants com en matèria de protecció civil o en la cooperació amb les forces i cossos de seguretat de l'Estat i altres administracions.

IV

En relació amb l'àmbit normatiu existent, la necessitat de protegir el medi ambient és transversal i engloba diversos àmbits, i moltes vegades afecta tots els territoris sense distinció de límits. En l'àmbit europeu, Espanya, en comparació amb la resta d'estats

membres de la Unió Europea, és un dels països més rics en biodiversitat, i la riquesa dels seus ecosistemes i de la flora i fauna fa que sigui prioritari el seu manteniment i conservació. També és un dels països amb més superfície territorial que aporta a la Xarxa Natura 2000, el principal instrument de conservació de la biodiversitat d'àmbit europeu. En particular, la Xarxa Natura 2000 s'estableix a la Llei 42/2007, de 13 de desembre, del patrimoni natural i de la biodiversitat, que incorpora a l'ordenament jurídic espanyol la Directiva 92/43/CEE del Consell, de 21 de maig de 1992, relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la fauna i flora silvestres, i la Directiva 2009/147/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 30 de novembre de 2009, relativa a la conservació de les aus silvestres.

Tot això és rellevant perquè el medi ambient és una competència compartida amb la Unió Europea, segons l'article 4 del Tractat de funcionament de la Unió Europea.

Quant a la normativa nacional, la Llei 43/2003, de 21 de novembre, de forests, disposa en l'article 4 que «les forests, independentment de la seva titularitat, exerceixen una funció social rellevant, tant com a font de recursos naturals i manutenció d'activitats econòmiques com per ser proveïdores de múltiples serveis ambientals, entre aquests, de protecció del sòl i del cicle hidrològic; de fixació del carboni atmosfèric; de dipòsit de la diversitat biològica i com a elements fonamentals de la connectivitat ecològica i del paisatge». «El reconeixement d'aquests recursos i externalitats, dels quals tota la societat es beneficia, obliga les administracions públiques a vetllar en tots els casos per la seva conservació, protecció, restauració, millora i aprofitament ordenat».

Aquest reconeixement normatiu per part de l'àmbit europeu i nacional, també relacionat a l'apartat II d'aquesta exposició de motius, requereix que les administracions públiques hagin de vetllar en tots els casos per la seva conservació, protecció, restauració, millora i aprofitament ordenat, atès que l'ordenament jurídic vigent té un component protector dels recursos naturals i de la biodiversitat i la seva implementació adequada requereix un col·lectiu que el salvaguardi.

Per tant, aquesta Llei té com a objectiu proporcionar garanties per acomplir adequadament les funcions dels agents forestals i mediambientals en els diferents àmbits en els quals el medi ambient pot ser danyat, ja sigui en matèria de residus, aigües, abocaments, incendis o conservació del mateix patrimoni natural, en el domini públic hidràulic, maritimoterrestre i en les costes.

Als efectes d'equivalència, aquesta Llei utilitza el nom genèric «agent forestal i mediambiental» atenent les funcions que exerceixen, sense perjudici que cada comunitat autònoma o administració local utilitzi aquell nom ja instaurat històricament o que normativament s'hagi reconegut com a tal.

Aquesta Llei es dicta a l'empara de l'article 149.1.23a de la Constitució espanyola, que atribueix a l'Estat la competència exclusiva en la legislació bàsica sobre protecció del medi ambient, i sobre forests i aprofitaments forestals i vies pecuàries. També es dicta sobre la base de l'article 149.1.18a de la Constitució espanyola, que recull la competència exclusiva de l'Estat en les bases del règim jurídic de les administracions públiques i del règim estatutari dels seus funcionaris, i de l'article 149.1.17a de la Constitució espanyola, que atribueix a l'Estat la competència en matèria per dictar legislació bàsica i règim econòmic de la Seguretat Social.

Tot això de conformitat amb el que delimita i precisa el Tribunal Constitucional en les seves respectives sentències SSTC 103/2013 (fonament jurídic 4) i 143/2013 (fonament jurídic 3), en què reitera la doctrina constitucional anterior, on declara que el règim local s'empara en l'article 149.1.18a de la Constitució espanyola, d'acord amb el qual correspon a l'Estat la definició de «les bases del règim jurídic de les administracions públiques» i tenen la comesa de (1) fixar els principis o bases relatius als aspectes institucionals (organitzatius i funcionals) i a les competències dels ens locals; (2) d'una banda, concretar «l'autonomia local constitucionalment garantida per establir el marc definitori de l'autogovern dels ens locals» i, de l'altra, establir «els aspectes restants del règim jurídic bàsic de tots els ens locals que són, en definitiva, administracions públiques». (STC 161/2013, fonament jurídic 3).

A més, aquesta Llei s'adequa als principis de bona regulació que preveu l'article 129 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

Així, atenent els principis de necessitat i eficàcia, és determinant la situació actual pel que fa a normativa del col·lectiu d'agents forestals i mediambientals, que requereix un règim jurídic adequat que delimiti en major mesura i d'una manera més ajustada a la realitat les seves tasques de policia, custòdia i vigilància dels béns forestals i mediambientals, de forma que es puguin superar les insuficiències, per tal que tot això derivi en una millor protecció d'aquests béns.

A més, en termes d'oportunitat, sense l'aprovació d'aquesta regulació no existiria un règim jurídic que recull les funcions que han d'exercir els agents forestals i mediambientals de manera harmonitzada i equivalent. De la mateixa manera, es respecta el principi de proporcionalitat, atès que conté la regulació merament imprescindible per assolir els objectius prèviament esmentats sense que en cap cas afecti de manera desproporcionada els drets i les obligacions dels particulars —ciutadans i empreses— i amb respecte a la distribució competencial existent en l'ordenament jurídic espanyol.

Al seu torn, la Llei és coherent amb l'ordenament jurídic vigent, i s'ajusta, per això, al principi de seguretat jurídica. Pel que fa al principi de transparència, aquesta norma s'ha sotmès en la seva elaboració als tràmits de consulta pública prèvia, així com de participació de les comunitats autònomes a través de la Conferència Sectorial de Medi Ambient i els seus òrgans respectius i, pels seus continguts, a les organitzacions sindicals representatives. Per aquest motiu, s'ha possibilitat un accés universal, senzill i actualitzat a la normativa en vigor i als documents propis del procés d'elaboració, i s'ha proporcionat una participació activa en el procés d'elaboració normativa als destinataris i afectats per aquesta. Finalment, en relació amb el principi d'eficiència, aquesta Llei ha procurat que la norma generi les mínimes càrregues administratives per a la ciutadania.

Article 1. *Objecte i àmbit d'aplicació.*

1. Aquesta Llei té per objecte establir el règim jurídic bàsic de les persones funcionàries que tinguin la condició d'agents forestals i mediambientals, sense perjudici de la seva dependència, adscripció i denominació corporativa específica que estableixin les administracions respectives de les quals depenguin.

2. Així mateix, aquesta Llei estableix el marc jurídic per a l'exercici de les funcions següents:

a) Policia, custòdia i vigilància dels béns jurídics de naturalesa forestal i ambiental i, en particular, les que preveu aquesta Llei, la Llei 42/2007, de 13 de desembre, del patrimoni natural i de la biodiversitat, la Llei 41/2010, de 29 de desembre, de protecció del medi marí, el text refós de la Llei d'aigües, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2001, de 20 de juliol, la Llei 22/1988, de 28 de juliol, de costes, i la resta de normativa sectorial relacionada amb l'àmbit mediambiental.

b) Policia judicial de l'article 283, apartat sisè, de la Llei d'enjudiciament criminal.

3. Han d'exercir, en els casos que correspongui, servei públic de caràcter essencial i d'interès social de conformitat amb l'article 17 de la Llei 17/2015, de 9 de juliol, del Sistema Nacional de Protecció Civil.

Article 2. *Agents forestals i mediambientals.*

Als efectes que preveu aquesta Llei, són agents forestals i mediambientals les persones adscrites a les diferents administracions públiques que, independentment de la denominació específica, tinguin encomanada, entre altres funcions que detalla l'article 4, la tutela de la seguretat ambiental mitjançant l'exercici de les funcions de vigilància, policia i custòdia dels béns jurídics de naturalesa forestal i mediambiental.

Article 3. *Naturalesa jurídica.*

1. Els agents forestals i mediambientals tenen la condició de funcionari públic, així com la d'agents de l'autoritat.

Quan es cometi un delictes d'atemptat, que pugui posar en perill greu la integritat física dels agents, tenen, a l'efecte de la seva protecció penal, la consideració d'agents de l'autoritat.

Aquesta naturalesa jurídica es fa extensiva, als efectes de la seva protecció juridicopenal, als supòsits en què es produeixin agressions, amenaces, atemptats i qualsevol fet de naturalesa similar, que es duguin a terme com a conseqüència de l'exercici de les funcions esmentades, encara que estiguessin fora de servei en el moment de produir-se, si els fets es produeixen com a conseqüència o motivació del seu àmbit professional.

Les faltes de respecte i consideració als agents forestals i mediambientals en l'exercici de les seves funcions, quan no siguin constitutives d'infracció penal, s'han d'ajustar al que dicta la Llei orgànica 4/2015, de 30 de març, de protecció de la seguretat ciutadana, o les dictades amb fins similars.

2. Els agents forestals i mediambientals tenen la consideració de policia administrativa especial i de policia judicial en sentit genèric, i en aquest últim cas actuen en auxili dels jutges i tribunals de justícia i del Ministeri Fiscal.

3. Les administracions públiques i els particulars estan obligats a prestar la col·laboració que requereixin amb els agents forestals i mediambientals en l'exercici de les seves funcions.

Article 4. *Funcions.*

1. Els agents forestals i mediambientals, sense perjudici de les funcions que estableixin les administracions públiques de les quals depenguin i la regulació específica que els sigui aplicable, tenen com a funcions bàsiques, d'acord amb la legislació vigent, les següents:

a) Sota les instruccions i ordres dels seus superiors han d'exercir funcions tècniques de suport a la gestió en matèria forestal, mediambiental, de vigilància, protecció, inspecció i col·laboració en la gestió dels espais naturals protegits, del domini públic i del paisatge. Les funcions corresponents al domini públic hidràulic i maritimoterrestre tenen la consideració de funcions pròpies dels agents de l'Administració General de l'Estat, i de les administracions que així ho estableixin en la seva regulació específica. Aquestes funcions comporten, entre d'altres:

1r Participar en els treballs de planificació, seguiment, gestió, inventari, aprofitaments i ordenació dels recursos naturals; d'inventari, planificació, seguiment, control i erradicació d'espècies exòtiques invasores, plagues, malalties o epizooties; inventari, planificació i seguiment d'hàbitats naturals i seminaturals de flora i fauna silvestre, cinegètica i piscícola; en la cartografia de recursos naturals, en activitats d'educació ambiental i ús públic en espais naturals, aigües continentals, informació al ciutadà, així com aquelles altres activitats d'índole similar que determinin les administracions públiques competents.

2n Funcions relacionades amb incendis forestals, participant, si s'escau, en prevenció, vigilància, detecció, extinció i restauració de les masses forestals afectades per aquests incendis, així com investigació de l'autoria i la causalitat dels incendis forestals, i dels que es generin en les proximitats de la interfície urbanoforestal, sempre que no s'extralimiti el seu àmbit d'actuació.

3r Funcions relacionades amb la vigilància del medi ambient marí i de les espècies marines protegides, incloent-hi la formulació de denúncies per les infraccions administratives comeses sobre la base de la legislació sectorial corresponent.

Així mateix, s'ha de tenir com a funció bàsica la col·laboració dels agents en treballs de seguiment de fauna marina o dels espais marins protegits i de seguiment de mesures de reducció de la captura accessòria en les activitats pesqueres i assistència en la recollida de les espècies protegides capturades.

4t Funcions relacionades amb la vigilància i inspecció del domini públic hidràulic, maritimoterrestre i de costes.

b) Funcions d'auxili i col·laboració en emergències i protecció civil en el medi natural de conformitat amb el que disposa la normativa sobre protecció civil corresponent:

Han de col·laborar, quan siguin requerits per les autoritats competents, en la recerca de persones desaparegudes en el medi natural, en el control d'animals perillosos o perjudicials en el medi rural i qualssevol altres actuacions de seguretat ambiental en els termes que determinin les seves administracions públiques de dependència.

c) Funcions pròpies de policia administrativa especial i policia judicial en sentit genèric:

1r Exercir les funcions de policia administrativa especial, tenint per finalitat vetllar pel compliment de les lleis i altres disposicions de l'ordenament jurídic relatives a la conservació de la naturalesa i el medi ambient, l'aprofitament dels recursos naturals, forestals, flora, fauna protegida, cinegètics i piscícoles, incendis forestals, qualitat ambiental, vies pecuàries i camins, entre d'altres.

2n En l'exercici de les seves funcions com a policia judicial genèrica han d'efectuar les primeres diligències de prevenció, necessàries per comprovar els delictes i descobrir els delinqüents d'acord amb el que preveu la normativa reguladora de la policia judicial i de conformitat amb el que disposen els articles 282 i 284 de la Llei d'enjudiciament criminal.

Quan tinguin coneixement de fets que puguin ser constitutius de delicte els han de posar en coneixement de l'autoritat judicial o del Ministeri Fiscal, a través del procediment que determinin els òrgans en l'estructura dels quals s'integrin i de conformitat amb el que disposa la Llei d'enjudiciament criminal.

3r Dur a terme totes les actuacions que el Ministeri Fiscal o els tribunals els ordenin, i d'acord amb el que preveu la normativa reguladora de la policia judicial, així com formular les denúncies sobre les infraccions de les quals tinguin coneixement en l'exercici de les seves funcions, davant les autoritats competents.

d) Així mateix, observant les competències atribuïdes en l'Administració de dependència i segons la normativa sectorial corresponent, es pot col·laborar en els àmbits materials que s'assenyalen a continuació: en la protecció del patrimoni històric, cultural i geològic; urbanisme i usos del sòl, tot això en entorns rurals, i protecció dels animals domèstics, en els termes que estableix la Llei 7/2023, de 28 de març, de protecció dels drets i el benestar dels animals, així com la protecció dels animals de companyia i de producció, sense perjudici de la col·laboració en altres àmbits materials que determini l'Administració de dependència.

e) Funcions de divulgació, informació, assessorament i educació ambiental, a través de la sensibilització ciutadana i del foment de conductes respectuoses amb el medi ambient amb l'objectiu de contribuir així a l'aplicació de la normativa ambiental d'acord amb els principis de corresponsabilitat i sostenibilitat.

2. Amb la finalitat d'assegurar un exercici adequat de les funcions esmentades anteriorment, les administracions de dependència, en els casos en què sigui necessari, poden elaborar protocols o procediments d'actuació.

Article 5. *Facultats.*

1. En el compliment de les seves funcions, els agents forestals i mediambientals, en els termes que estableixi la legislació específica, poden:

a) Accedir als llocs subjectes a inspecció i romandre-hi, amb respecte, en tot cas, a la inviolabilitat del domicili. Quan s'efectuï una visita d'inspecció, han de comunicar la seva presència a la persona inspeccionada o al seu representant, llevat que considerin que aquesta comunicació pugui perjudicar el compliment de les seves funcions.

b) Denunciar davant l'autoritat competent quan sigui convenient per a l'exercici de les funcions que tinguin encomanades en cas de desobediència, obstrucció a la seva labor, agressió o amenaça.

c) Practicar qualsevol acte d'inspecció, investigació, examen o prova que considerin necessària per verificar el compliment de les disposicions legals i administratives aplicables o investigar infraccions. En particular, poden prendre o treure mostres de substàncies i materials, fer mesuraments, obtenir fotografies, vídeos, gravació d'imatges, i aixecar croquis i plans, d'acord amb la legislació vigent en la matèria i sempre que es notifiqui a la persona interessada o al seu representant, llevat de casos d'urgència, en els quals la notificació es pot efectuar amb posterioritat.

d) Adoptar les mesures de caràcter cautelar que siguin proporcionals i necessàries, en els casos en què així ho estableixi la legislació vigent, per evitar la continuïtat del dany ocasionat per l'activitat presumptament infractora, incloent-hi el decomís.

Aquestes mesures s'han de posar de manera immediata en coneixement de la unitat administrativa a la qual estiguin adscrits, així com de l'òrgan encarregat de la tramitació de l'expedient sancionador que correspongui a través de l'acta corresponent i, si s'escau, de l'autoritat judicial o del Ministeri Fiscal.

El dipòsit dels elements decomissats s'ha de produir en condicions que en garanteixin la identificació inequívoca, la conservació i la integritat.

e) Denunciar les infraccions de les quals tinguin coneixement, i emetre els informes tècnics, actes o atestats que considerin procedents en l'àmbit de les seves funcions, o d'aquells per als quals siguin requerits per les autoritats competents, per aclarir i reconstruir fets i determinar-ne l'autoria i la causalitat.

f) Les facultats anteriorment esmentades es poden completar d'acord amb la normativa específica pròpia en la matèria.

2. Les actes i denúncies efectuades pels agents forestals i mediambientals en l'exercici de les seves funcions tenen valor probatori respecte dels fets que s'hi constaten i tenen presumpció de certesa, amb la ratificació prèvia en el cas d'haver estat negats per les persones interessades, sense perjudici de les proves que en defensa dels seus respectius drets o interessos puguin assenyalar o aportar.

3. Els agents forestals i mediambientals poden sol·licitar la col·laboració i, si s'escau, se'ls ha de facilitar l'accés als arxius i registres públics necessaris per al compliment de les funcions legalment atribuïdes sobre la base del principi de col·laboració entre les diferents administracions públiques en els termes que preveu la normativa aplicable.

4. Per a l'exercici de les seves funcions, es poden valer de sistemes d'aeronaus no tripulades «UAS» de conformitat amb la normativa aplicable, sempre en el marc de les seves competències i amb el respecte degut a les normes sectorials de protecció de dades i dret a l'honor i la intimitat i al que estableix la Llei d'enjudiciament criminal en relació amb la captació d'imatges en llocs o espais públics.

5. Per a l'exercici de les seves funcions, es poden valer d'unitats canines. Aquestes unitats són de titularitat de les administracions públiques a les quals s'adscriu.

Article 6. *Col·laboració amb les forces i cossos de seguretat.*

Els agents forestals i mediambientals han d'exercir les funcions que reconeix aquesta Llei en col·laboració amb les forces i cossos de seguretat, en l'exercici de les seves competències respectives, en els termes legalment establerts.

Article 7. *Servei públic d'intervenció i assistència en emergències.*

1. Les comunitats autònomes han d'integrar els agents forestals i mediambientals com un servei d'intervenció i assistència en emergències que tinguin lloc en el medi natural o incidència sobre el medi ambient, que actuï en les accions de protecció civil segons els plans o protocols que s'estableixin. Els poders públics han de promoure la formació i el desenvolupament de la competència tècnica dels agents forestals i mediambientals perquè intervinguin en les emergències, segons el que estableix la legislació reguladora del Sistema Nacional de Protecció Civil.

2. Els agents forestals i mediambientals es poden incorporar als protocols del número d'emergència 112 de les seves respectives administracions públiques de dependència i en el cas dels seus sistemes operatius relacionats amb la protecció i gestió del patrimoni natural, el medi ambient, la prevenció i persecució d'infraccions penals i administratives relacionades amb aquests, en els termes que determinin les administracions públiques a les quals s'adscriuin.

Article 8. *Uniformitat, acreditació i vehicles.*

1. Els agents forestals i mediambientals, quan estiguin de servei, han d'anar degudament uniformats i portar de manera visible la identificació professional corresponent.

2. Aquesta identificació és una acreditació suficient davant els ciutadans, com en els procediments administratius i judicials.

3. Així mateix, quan així ho tinguin previst en normativa específica, poden exercir serveis no uniformats, i s'han d'acreditar amb la seva targeta d'identitat professional quan la ciutadania els requereixi que s'identifiquin o en els casos que sigui necessari per dur a terme algun servei.

4. La uniformitat i acreditació dels agents forestals i mediambientals és competència de les administracions públiques on aquests prestin servei.

A fi de facilitar una identificació compartida dels agents forestals i mediambientals, la Conferència Sectorial de Medi Ambient pot acordar, en els termes de l'article 151 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, criteris d'identitat visual homologables, sempre d'acord amb les potestats de cada administració competent.

5. Els agents forestals i mediambientals, d'acord amb el que estableixi l'òrgan competent en la matèria, han de prestar servei en vehicles oficials prioritaris que portin dispositius lluminosos i retolació visible de la llegenda que identifiqui el servei i administració on es presti. Sense perjudici d'això, per prestar els serveis que ho requereixin, poden disposar de vehicles sense retolar.

Article 9. *Mitjans de defensa: condicions i aptituds per al seu ús.*

1. Els agents forestals i mediambientals han d'estar dotats dels mitjans tècnics i operatius necessaris per complir les seves funcions, i durant el servei han d'estar habilitats per portar mitjans de defensa en cas que així es determini per a la seva prestació i, en tot cas, d'acord amb la normativa aplicable en la matèria.

2. Les administracions públiques competents poden determinar la formació, les condicions i les aptituds de què han de disposar els agents forestals i mediambientals per utilitzar els mitjans que esmenta l'apartat anterior. El seu ús s'ha d'efectuar sempre d'acord amb la normativa vigent en la matèria.

3. La dotació, si s'escau, i les condicions d'ús d'aquests mitjans s'ha de portar a terme d'acord amb la normativa estatal en la matèria. És competència de les

administracions de les quals depenguin la petició d'autoritzacions per a l'ús i tinença dels mitjans de defensa que recullen els apartats h), i), j) i k) de l'article 5.1 del Reial decret 137/1993, de 29 de gener, pel qual s'aprova el Reglament d'armes.

Article 10. Prevenció de riscos laborals i seguretat i salut en el treball.

Sense perjudici de la normativa sobre prevenció de riscos laborals i seguretat i salut en el treball, així com del que disposen les comunitats autònomes en l'àmbit de les seves competències respectives, es poden desenvolupar altres estudis, avaluacions, plans i programes específics per garantir la protecció eficaç dels agents forestals i mediambientals atenent les especificitats de les seves funcions.

En els termes que preveu la normativa sobre prevenció de riscos laborals, les administracions públiques han de proporcionar els equips de protecció i altres elements que siguin necessaris per garantir la seguretat i salut col·lectiva i individual del personal. L'ús d'aquests equips és obligatori segons estableix la normativa sobre protecció de riscos laborals.

Article 11. Assistència jurídica.

L'Administració de la qual depenguin ha de facilitar als agents forestals i mediambientals l'assessorament jurídic necessari, així com la defensa jurídica en els procediments seguits en els ordres jurisdiccionals civil i penal en relació amb aquelles actuacions derivades de l'exercici legítim de les seves funcions.

Les administracions d'adscripció poden establir cobertures d'assegurances addicionals a les previstes normativament.

Article 12. Accés a l'ocupació pública i promoció professional.

1. L'accés a l'ocupació pública dels agents forestals i mediambientals s'ha d'efectuar pel sistema d'oposició o concurs oposició, i es regeix pels principis constitucionals d'igualtat, mèrit i capacitat, així com pel de publicitat.

2. En els termes que estableix el text refós de la Llei de l'Estatut bàsic de l'empleat públic, aprovat pel Reial decret legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, s'ha de fomentar la promoció professional dels agents forestals i mediambientals.

Article 13. Formació.

Les administracions públiques a les quals estiguin adscrits han de proporcionar la formació integral dels agents forestals i mediambientals amb particular atenció al personal de nou ingrés. A aquests efectes, és necessària l'oportuna formació i qualificació per a l'exercici de les seves funcions, prestant especial atenció a la preparació necessària per evitar situacions de risc i per a la resolució de conflictes, i si s'escau per a l'ús d'equips i mitjans de defensa assignats, així com la possibilitat d'elaboració dels protocols o procediments d'actuació necessaris per al millor desenvolupament de les funcions assignades. Les diferents administracions públiques poden col·laborar entre si en aquesta tasca formativa.

Article 14. De la igualtat de gènere.

Les administracions responsables, d'acord amb el fonament d'actuació d'igualtat de tracte entre dones i homes de l'article 1.3 d) del text refós de la Llei de l'Estatut bàsic de l'empleat públic, han d'assegurar el compliment de les disposicions establertes en el marc de l'esmentat Estatut bàsic i en la Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes.

Les administracions públiques competents han d'elaborar, en el termini màxim d'un any, un pla d'igualtat específic per als agents forestals i mediambientals en el qual s'avaluïn i es proposin mesures concretes en relació amb els mitjans materials, la

uniformitat, les mesures de conciliació i corresponsabilitat, les desigualtats en salut o riscos psicosocials, des de la perspectiva de gènere, entre d'altres.

Disposició addicional primera. *Aplicació de la Llei a la Comunitat Foral de Navarra i a la Comunitat Autònoma del País Basc.*

1. Aquesta Llei regeix a la Comunitat Foral de Navarra en allò que no s'oposi al règim competencial existent a la Llei orgànica 13/1982, de 10 d'agost, de reintegració i millorament del règim foral de Navarra.

2. En virtut de la disposició addicional primera de la Constitució espanyola, els agents forestals i mediambientals que presten serveis en les institucions forals del País Basc es continuen regint pel seu règim foral, d'acord amb la Llei orgànica 3/1979, de 18 de desembre, d'Estatut d'autonomia per al País Basc.

Disposició addicional segona. *Uniformitat i identitat visual en els parcs nacionals.*

La uniformitat i identitat visual dels agents forestals i mediambientals que prestin els seus serveis en els parcs nacionals s'ha d'ajustar a les prescripcions que regulin la imatge corporativa i identitat gràfica de la Xarxa de Parcs Nacionals. El seu ús és obligatori per a totes les administracions públiques gestores d'aquests espais naturals protegits segons el que preveu l'article 17 de la Llei 30/2014, de 3 de desembre, de parcs nacionals.

Disposició addicional tercera. *Jubilació.*

El règim de jubilació del personal objecte d'aquesta Llei es regeix per l'aplicació de coeficients reductors de l'edat de jubilació.

A aquest efecte, s'habilita el Govern per dictar un reial decret en el termini de tres mesos que reguli el règim específic sobre coeficients reductors de jubilació, que ha de recollir, adequant-les al col·lectiu, les previsions generals contingudes tant en els reials decrets 383/2008 i 1449/2018, de 14 de desembre, com en les disposicions addicionals vintena, vintena bis i vintena ter del Reial decret legislatiu 8/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei general de la Seguretat Social.

Disposició derogatòria única. *Derogació normativa.*

Es deroguen l'article 6.q) i els apartats 3 i 4 de l'article 58 de la Llei 43/2003, de 21 de novembre, de forests.

Disposició final primera. *Modificació del text refós de les disposicions legals vigents en matèria de règim local, aprovat pel Reial decret legislatiu 781/1986, de 18 d'abril.*

Es modifica el text refós de les disposicions legals vigents en matèria de règim local, aprovat pel Reial decret legislatiu 781/1986, de 18 d'abril, en els termes següents:

U. S'afegeix un nou paràgraf e) a l'article 172.2, amb la redacció següent:

«e) Agents forestals i mediambientals.»

Dos. S'afegeix un nou article 175 bis, amb el contingut següent:

«Article 175 bis.

S'integren en la classe d'agents forestals i mediambientals les persones funcionàries que tinguin assignades funcions de vigilància, policia i custòdia de béns mediambientals i forestals. L'accés a aquesta requereix disposar de la titulació exigida, en funció del subgrup de classificació dels que preveu el text refós

de la Llei de l'Estatut bàsic de l'empleat públic, aprovat pel Reial decret legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, en el qual s'inclougui la categoria corresponent.»

Disposició final segona. *Determinació de riscos específics.*

En el marc de la Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals, i d'acord amb la normativa europea, el Govern, a través de l'Institut Nacional de Seguretat i Salut en el Treball i en el termini màxim d'un any des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, ha d'elaborar unes directrius per identificar i gestionar els riscos laborals específics per als agents forestals i mediambientals, tenint en compte a més la perspectiva de gènere.

Disposició final tercera. *Títols competencials i caràcter bàsic de la llei.*

Aquesta Llei té caràcter bàsic i es dicta a l'empara de les competències exclusives de l'Estat que preveu l'article 149.1.17a, 18a i 23a de la Constitució espanyola, que atribueixen a l'Estat, respectivament, la competència en matèria de legislació bàsica i règim econòmic de la Seguretat Social, bases del règim jurídic de les administracions públiques i del règim estatutari dels seus funcionaris, i legislació bàsica sobre protecció del medi ambient, sense perjudici de les facultats de les comunitats autònomes d'establir normes addicionals de protecció, i legislació bàsica sobre forests, aprofitaments forestals i vies pecuàries, a excepció de la disposició final primera, que es dicta exclusivament a l'empara l'article 149.1.18a de la Constitució espanyola, que atribueix a l'Estat la competència en matèria de bases del règim jurídic de les administracions públiques i del règim estatutari dels seus funcionaris.

Disposició final quarta. *Manaments d'elaboració de normes.*

Els òrgans de les administracions públiques, en l'àmbit de les seves competències respectives, han de dictar les disposicions necessàries per adaptar la seva normativa específica al que disposa aquesta Llei en el termini d'un any des de la seva entrada en vigor.

S'han de modificar els reglaments generals de vehicles i de circulació a fi d'atorgar als vehicles oficials dels agents forestals i mediambientals la consideració de vehicle prioritari de policia administrativa especial i d'emergències i regular l'ús que aquests facin del senyal que correspongui.

Disposició final cinquena. *Entrada en vigor.*

Aquesta Llei entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Per tant,
Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats, que compleixin aquesta Llei i que la facin complir.

Madrid, 8 de novembre de 2024.

FELIPE R.

El president del Govern,
PEDRO SÁNCHEZ PÉREZ-CASTEJÓN